

Nebolo zistené (ba ani tvrdené) a pre nedostatok tohoto zistenia nie je skutkový stav napadnutý, že by tovar dodaný žalovaným družstvom upadlému družstvu nebol mal takú cenu, aká bola účtovaná zaň podľa citovaného výpisu z kníh, preto pri posúdení tejto věci treba vychádzať zo stanoviska, že kúpený tovar mal skutočne tú hodnotu, ktorá bola zaň účtovaná a tak že nákupom tohoto tovaru a zaplacením jeho kúpnej ceny nezhoršil sa majetkový stav upadlého družstva, lebo ono obdržalo tovar v takej hodnote, koľko zaň zaplatilo.

Podľa nenapadnutého zistenia odvolacieho súdu upadlé družstvo zavrelo obchod v polovici februára 1932 (teda už po poslednej dodávke a po poslednej platbe) a tak do zavretia obchodu tovar potrebovalo.

Z toho plynie, že keď upadlé družstvo kupovalo od žalovaného družstva odo dňa 10. septembra 1931 do dňa 21. januára 1932 tovar proti plateniu v hotovosti, úmysel jeho nebol ten, aby poškodilo svojich veriteľov, ale že činilo tak preto, aby mohlo ďalej obchodovať, čo mohlo byť prípadne aj záujmom jeho ostatných veriteľov.

Žaloba je tedy bezzákladná, pokiaľ sa domáha vrátenia toho, čo upadlé družstvo platilo titulom kúpnej ceny tovaru, dodaného mu žalovaným družstvom v dobe od 7. septembra 1931.

Čís. 15462.

Zaplatil-li vydražitel knihovně zajištěnou pohledávku, kterou převzal započtením na nejvyšší podání, před rozvrhem nejvyššího podání, nemění se tím práva účastníků odkázaných na nejvyšší podání a nemusí vydražitel přihlásiti onu pohledávku k rozvrhu.

(Rozh. ze dne 3. října 1936, R I 948/36.)

Prvý soud rozvrhuje nejvyšší podání přikázal z něho Adolfu a Frídě J-ovým určitou částku započtením na nejvyšší podání a nevyhověl odporu zadnějšího věřitele podanému proti tomuto přikázání proto, že pohledávka ta byla vydražitelem již úplně manželům J-ovým zaplacená a byl povolen proto její výmaz. Rekursní soud nepřikázal na pohledávku manželů J-ových nic uložil prvnímu soudu, by částku tu rozdělil dalším věřitelům. Důvody: Názor prvního soudce, že je pro přikázání pohledávky směrodatný knihovní stav v době udělení příklepu, nikoli však v době rozvrhu nejvyššího podání, je mylný. Již podle ustanovení § 224 ex. ř. je z nejvyššího podání zapraviti pohledávky vzniklé až do rozvrhu nejvyššího podání. Též § 210 ex. ř. mluví pro správnost tohoto názoru. V čas roku nařízeného k rozvrhu nejvyššího podání byl výmaz pohledávky Adolfa a Frídy J-ových povolen a je lhostejné, zda byl výmaz ten v knize pozemkové již vykonán či ne. Poněvadž vklad výmazu byl již povolen, pro pořadí vymazu je vždy směrodatný den dojití žádosti (§ 29 knih. zák.) a pohledávka byla v době rozvrhu nejvyššího podání zaplacená, byl by jen vydražitel oprávněn žádati o přikázání této pohledávky. Toto právo však nevykonal, takže na jeho místo nastupují následující hypotekární věřitelé.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Zaplatil-li vydražitel pohledávku knihovně zajištěnou na vydražené jím nemovitosti, týká se placení to pouze vnitřního poměru mezi ním a dotyčným jím převzatým hypotekárním věřitelem, a nejde o poměr, jež bylo by exekučnímu soudu při rozvrhu respektovati. Vždyť oním zaplacením nebyla nijak dotčena a zejména nerozšířila se práva na nejvyšší podání odkázaných účastníků a nebylo dotčeno ani rozšířeno nejvyšší podání samo. Nebylo proto potřebí, aby vydražitel pohledávku onu pak sám k rozvrhu přihlašoval. Totéž platí, převzal-li vydražitel pohledávku onu neb její příslušenství k placení. Tímto placením, pokud se týče převzetím splnil jen za souhlasu oprávněného knihovního věřitele svoji povinnost ve smyslu zákona (§ 152 ex. ř.), a nerozhoduje, platil-li snad dříve, nepouživ práva k půlletní výpovědi poskytnutého mu § 153 ex. ř. To nemůže mu býti nikterak na újmu. Rekursní soud právem sice vyslovil, že exekuční soudce musí, jak bylo dovedeno v rozhodnutí Sb. n. s. č. 5168, při rozvrhu nejvyššího podání přihlížeti ke knihovnímu stavu vydražených nemovitostí, jak se jevil v den rozvrhu, pochybil však, maje za to, že vydražitel byl povinen žádati o příkázání pohledávky jím hypotekárnímu věřiteli zaplacené, pokud se týče jím převzaté, a že nevykonav toto právo způsobil vstup následujících hypotekárních věřitelů do zástavního místa oním placením (převzetím) uprázdněného. Dotyčná přihláška vydražitelova neměla by žádného smyslu, neboť by tím bylo jen vysloveno, že má sám sobě pohledávku tu zapraviti, a šlo by tu tudíž o pouhý účetnický formalismus. Napadeným rozhodnutím rekursního soudu došlo by však ve skutečnosti k zvýšení nejvyššího podání o zmíněnou částku, vydražitelem již zapravenou, pokud se týče převzatou, kterou by musil vydražitel zapraviti tudíž po druhé. Tím by byl vydražitel neprávem značně poškozen a hypotekární věřitelé, na něž se pro vyčerpání rozdělované podstaty nic již dostati nemělo, bezdůvodně a nezákonně obohaceni. Přísluší proto vydražiteli právo brániti se proti usnesení rekursního soudu, které je právně mylné. Rekursu jeho, jímž se domáhá výroku, aby částka 50.000 Kč s přísl. byla příkázána manželům Adolfu a Bedřišce J-ovým, bylo tudíž vyhověti, když tito přihlásiti včas svoji hypotekárně zajištěnou pohledávku 50.000 Kč k rozvrhu tak, že kapitál má vydražitel převzítí započtením na nejvyšší podání, kdežto zadrželé úroky hotovým zaplacením, a když na tuto přihlášku se i při rozvrhovém roku odvolali.

Čís. 15463.

Zmatečnost odvolacího řízení i rozsudku, bylo-li po předchozím přerušení pokračováno ve sporu, ačkoli byl zažalovaný nárok v konkursu přihlášen a zjištěn.

(Rozh. ze dne 3. října 1936, Rv I 1634/34.)

Srov. rozh. čís. 14374.